

* อำเภอพยุห์ จังหวัดศรีสะเกษ *

■ คำขวัญจังหวัด	หลวงพ่อดำคู่บ้าน ถิ่นฐานปราสาทขอม ข้าว หอม กระเทียมดี มีสวนสมเด็จ เขตดงลำดวน หลากล้วนวัฒนธรรม เลิศล้ำสามัคคี
■ คำขวัญอำเภอ	พยุห์ชุ่มชนตลาดเช้า เห็ดขอนแก่น่าน แจกกันไม้ก่ลึง 5 ดาว ข้าวหอมมะลิโอไกล ผ้าไหมเป็นตำนาน ขนมหวานรสดี
■ ที่อยู่ว่าการอำเภอ	ถ.พยุห์ - ขุนหาญ ม.2 ต.พยุห์ อำเภอพยุห์ จังหวัด ศรีสะเกษ 33230 โทรศัพท์ 0-4560-7133

* ข้อมูลทั่วไป

การก่อตั้งอำเภอ	<p>คำว่า พยุห์มาจากตำนานที่เล่าต่อกันมาว่า บ้านพยุห์เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ มีการปรากฏหลักฐานสมัยกรุงศรีอยุธยา ในประมาณ พ.ศ.2250 มีการอพยพมาจากถิ่นต่าง ๆ มาตั้งหลักฐานเป็นหมู่บ้าน จากชาวลาวเวียงจันทร์ ชาวส่วย ชาวเขมร และผู้มีเข้ามาอยู่ใหม่จากบ้านควนใหญ่ อ.วังหิน บ้านกล้วยกว้าง อ.ห้วยทับทัน จ.ศรีสะเกษ และบ้านลำดวน อ.เดชอุดม จ.อุบลราชธานี</p> <p>เมื่อมาตั้งเป็นหมู่บ้านรวมกันครั้งแรก ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า "บ้านสระเกษ" การตั้งชื่อบ้านสระเกษสาเหตุเพราะด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้านมีสระใหญ่ ริมสระมีต้นเกษ (ต้นไม้ชนิดหนึ่งมีใบคล้ายกับใบเตย มีหนามแหลม มีดอกเป็นปลี เรียกว่าต้นดอกเกษ) ขึ้นอยู่มากริมสระใหญ่มีป่าไม้หลากหลายเป็นป่าไผ่ซึ่งมีอยู่หนาแน่นมาก ในการปกครองบ้านพยุห์เดิมมีผู้นำหมู่บ้านปรากฏชื่อ พระประทุมหลวงชำนาญ ใสแสง จำปา ซึ่งเป็นตระกูล "ศรีคราม" ขุนเพ็ญพยุห์เขต กำนันภู พากเพียรสาเหตุที่ได้รับการเปลี่ยนชื่อจากบ้านสระเกษ มาเป็นบ้านพยุห์นั้น จากคำบอกเล่าของนายสาย ศรีคราม เล่าว่า ปู่ ย่า ตา ยาย ได้เล่าสืบต่อกันมาว่าวันหนึ่งในพลบค่ำ ได้เกิดฝนตกหนัก เกิดลมแรง (พายุ) กระหน่ำจนถึงเที่ยงคืน พอรุ่งเช้าชาวบ้านพากันไปจับปลาที่หนองน้ำด้านทิศตะวันออกของหมู่บ้าน (อยู่ทางทิศตะวันออกของวัดบ้านพยุห์มิ่งคลรรัตนาราม) พบกอไผ่ขนาดใหญ่ถูกถอนรากถอนโคนมาตออยู่กลางหนองน้ำ ชาวบ้านจึงพากันเรียกหนองน้ำนี้ว่า "หนองพายุ" ต่อมาชาวบ้านสระเกษได้ประชุมกันตั้งชื่อหมู่บ้านใหม่จากบ้านสระเกษเป็น "บ้านพยุ" คนเก่าแก่เรียกว่า "บ้านขะยุ" ต่อมาเพี้ยนเป็นบ้าน "พยุห์" ซึ่งแปลว่า "การขบwnทัพ เหล่าทัพ การเคลื่อนทัพ" อนึ่ง บางท่านสันนิษฐานว่าพื้นที่แห่งนี้ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใช้เป็นที่หยุดพักทัพ เมื่อคราวยกทัพไปปราบเขมร(พระอุทัยราชา) จึงได้ชื่อว่า "พยุห์"</p> <p>เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.2537 ทางราชการได้ประกาศจัดตั้ง "กิ่งอำเภอพยุห์" แยกออกจากอำเภอเมืองศรีสะเกษ มีที่ว่าการกิ่งอำเภอชั่วคราว ตั้งอยู่ที่บ้านพยุห์ ม.1 ต.พยุห์ โดยมีนายชูศักดิ์ อุปันนท์ เป็นปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอคนแรก ต่อมาได้ย้ายที่ว่าการอำเภอไปตั้งที่บ้านหนองหว้า ม.2 ต.พยุห์ ซึ่งเป็นที่ตั้งปัจจุบันนี้</p> <p>และเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 กิ่งอำเภอพยุห์ได้รับการยกฐานะเป็น"อำเภอพยุห์" โดยมีนายพรรคพล วงศ์เพ็ญ เป็นนายอำเภอคนแรก</p>
-----------------	---

* ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

1.อาชีพหลัก ได้แก่	ทำนา
2.อาชีพเสริม ได้แก่	รับจ้าง และปลูกพืชหลังฤดูเก็บเกี่ยว
3.จำนวนธนาคาร	มี 1 แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
4.จำนวนห้างสรรพสินค้า	มี 1 แห่ง ห้างเทสโก้ โลตัส เอ็กเพรส

* ด้านสังคม

โรงเรียนมัธยม ได้แก่	1. โรงเรียนพยุหวิทยา 2. โรงเรียน โนนเพ็ญวิทยาคม
----------------------	--

* ด้านประชากร

1.จำนวนประชากรทั้งสิ้น	รวม 35,978 คน
2.จำนวนประชากรชาย	รวม 17,794 คน
3.จำนวนประชากรหญิง	รวม 18,184 คน
4.ความหนาแน่นของประชากร	ในเขตเทศบาล 624.72 คน/ตร.กม. นอกเขตเทศบาล 155.95 คน/ตร.กม.

* ด้านการคมนาคม

ทางบก	- รถยนต์ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 221,2111
-------	---

* ด้านการเกษตร และอุตสาหกรรม

1.ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่	ข้าว หอมแดง กระเทียม พริก
2.ชื่อแหล่งน้ำที่สำคัญได้แก่ (แม่น้ำ/บึง/คลอง)	ห้วยทา ห้วยแฮด

ประวัติ ความเป็นมา

อำเภอพยุห้ เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดศรีสะเกษ จัดตั้งขึ้นเป็นกิ่งอำเภอเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2537 โดยแยกออกจากอำเภอเมืองศรีสะเกษ และต่อมาเมื่อวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2540 จึงได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นอำเภอ

ที่ตั้งและอาณาเขต

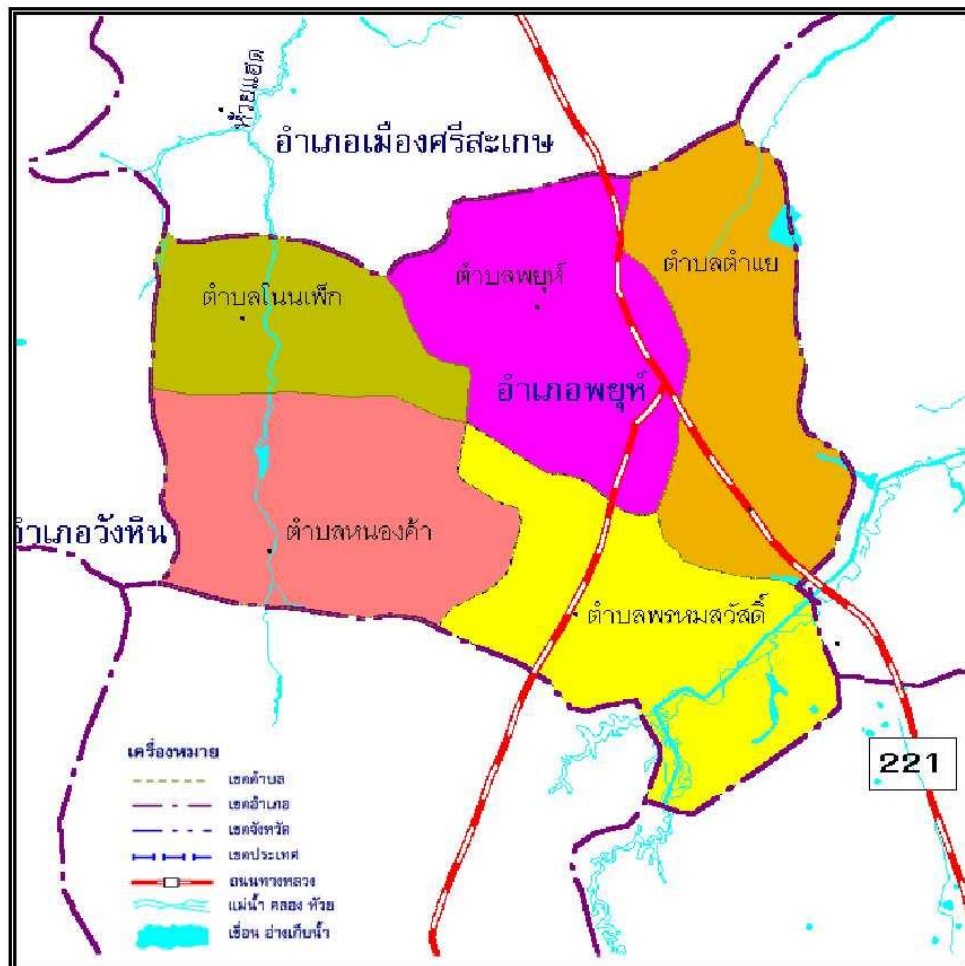
อำเภอพยุห้ตั้งอยู่ทางตอนกลางของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองศรีสะเกษ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอน้ำเกลี้ยง

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอศรีรัตนะและอำเภอไพรบึง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอวังหิน

เขตการปกครอง

อำเภอพยุห้แบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น 5 ตำบล 66 หมู่บ้าน ได้แก่	
ตำบลพยุห้	13 หมู่บ้าน
ตำบลตำแย	15 หมู่บ้าน
ตำบลหนองค้ำ	7 หมู่บ้าน
ตำบลโนนเพ็ก	11 หมู่บ้าน
ตำบลพรหมสวัสดิ์	20 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

ท้องที่อำเภอพยุห้ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลพยุห้ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลพยุห้
2. องค์การบริหารส่วนตำบลพยุห้ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพยุห้ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลพยุห้)
3. องค์การบริหารส่วนตำบลพรหมสวัสดิ์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพรหมสวัสดิ์ทั้งตำบล
4. องค์การบริหารส่วนตำบลตำแย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลตำแยทั้งตำบล
5. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเพ็ก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโนนเพ็กทั้งตำบล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองค้ำ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหนองค้ำทั้งตำบล

เนื้อที่ถือครอง

ที่	ตำบล	พื้นที่ตำบล	เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร
1	พยุห้	26,311	22,390
2	ตำแย	30,345	24,808
3	พรหมสวัสดิ์	37,615	27,878
4	โนนเพ็ก	24,286	18,664
5	หนองค้ำ	22,354	19,276
	รวม	140,911	113,016

พืชเศรษฐกิจสำคัญ

ที่	ชนิดพืช	ครัวเรือน เกษตรกร	2559/60		
			พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ไร่
1	ข้าวนาปี	5,889	110,805	54,283	490
2	หอมแดง	232	410	1,025	2,500
3	พริก	161	597	716	1,200
4	กระเทียม	18	16	10	600
5	แตงโม	29	47	141	3,000
6	ยางพารา	51	216	16	210
7	ข้าวโพด	23	65	130	2,000
8	ถั่วเขียว	10	30	5	160
9	ถั่วลิสง	1	5	1	250